

Kulturdepartementet

s.registrator@regeringskansliet.se

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Ku2016/00504/D

Remissyttrande över SOU 2016:13, Palett för ett stärkt civilsamhälle

Pingst FFS – fria församlingar i samverkan (Pingst) har inbjudits att yttra sig över betänkandet, Palett för ett stärkt civilsamhälle, SOU 2016:13, och lämnar därför följande synpunkter och kommentarer.

Inledande kommentarer

Civilsamhällesutredningen är en mycket viktig utredning som har efterfrågats under en lång tid. Behovet av insatser för att stärka civilsamhällets organisationer både som röstbärare och utförare av tjänster är stort. Utredningens arbetssätt med nära samråd med civilsamhället har varit företroendegivande. Utredningen beskriver väl civilsamhällets förutsättningar för tillväxt och möjligheter att stärka det svenska samhället.

Betänkandet innehåller ett stort antal förslag, hållbara åtgärder som Pingst välkomnar och som enligt vår mening kommer att stärka civilsamhället på sikt.

Rapportering

Bland förslagen i utredningen vill Pingst ge extra uppmärksamhet och uttala vårt stöd till följande områden:

- statliga myndigheter ska rapportera kontakter och samråd med civilsamhället,
- regeringen ska rapportera statens kontakter och samråd med civilsamhället till riksdagen,
- skapande av tydliga strukturer för dialog och samråd på nationell, regional och lokal nivå via olika former av överenskommelser,

Vår uppfattning är att dessa förslag är centrala och kommer att öka civilsamhällets delaktighet och inflytande i olika beslutsprocesser och därmed på sikt stärka dess roll i det svenska samhället.

Kompetenshöjande insatser

Behovet av ökad kunskap inom det offentliga gällande civilsamhället, dess organisationer och särskilda förutsättningar är stort. Utredningen förslår att MUCF ska genomföra kompetenshöjande insatser för statliga myndigheter, kommuner och landsting avseende civilsamhället och dess organisationer. Pingst välkomnar detta förslag och vill samtidigt poängtera vikten av att civilsamhället är delaktig i utformning och utförande av utbildningsinsatserna.

Bland övriga förslag i utredningen vill vi också uppmärksamma och tillstyrka förslaget att erfarenhet från civilsamhället ska bli en merit vid anställning av myndighetschefer. Förutom utbildningsinsatser om civilsamhället och dess förutsättningar riktade till offentligt verksamma i stat, kommun och landsting så tror vi man inte kan överskatta betydelsen och signalvärdet av att lyfta in erfarenhet från civilsamhället som en merit vid anställning av myndighetschefer.

Organisations bidrag

Två oerhört centrala områden för civilsamhällets organisationer, där det finns stora behov av genomlysning och nya tag är bidragsfrågor och skattefrågor. Dessa frågor låg inte i utredningsuppdraget men utredaren berör ändå frågan och skriver att organisationsbidrag bör fortsatt vara ett prioriterat sätt för offentliga aktörer på nationell, regional och lokal nivå att ge ekonomiska förutsättningar för civilsamhällets röstbärrroll och därmed också dess roll i demokratin. Pingst ställer sig bakom denna bedömning och har förhoppningar om nya konstruktiva förslag i den nytillsatta utredningen som har fokus bidragsgivning.

Kommunala bidrag

Utredningen bedömer att det bör övervägas vilka förenklingar som är möjliga att göra av rutiner och krav i samband med ansökningar om och redovisning av kommunala bidrag. Pingst delar utredningens bedömning i denna fråga.

Allmänna arvsfonden

Pingst tillstyrker utredningens förslag om stöd ur Allmänna arvsfonden. Vi vill poängtera ett snabbt genomförande av det förslag i utredningen som innebär översyn av kriterierna för stöd ur Allmänna arvsfonden, i syfte att möjliggöra långsiktigt stöd. Här har utredningen redovisat starka motiv för utredningsförslaget.

Konkurrens och upphandling

Det civila samhällets organisationer är icke kommersiella aktörer som förväntas agera på en kommersiell marknad med samma villkor som andra aktörer. Detta är det grundläggande problemet och det är därför glädjande att utredningen lägger förslag som också möjliggör andra lösningar. Pingst tillstyrker utredningens förslag att sociala tjänster och andra särskilda tjänster vars värde understiger tröskelvärdet på 750 000 Euro, samt inte bedöms vara av gränsöverskridande intresse, inte ska omfattas av lagen om offentlig upphandling. Med detta förslag öppnas dörren för fler IOP. Pingst vill samtidigt lyfta det faktum att IOP i dess nuvarande praxis har begränsningar. Det är viktigt att också hitta lösningar där idéburna organisationer har möjlighet att driva verksamhet som normalt är konkurrensutsatt utifrån andra former av avtal eller samverkan än upphandling.

Vi tillstyrker också utredningens förslag att LOU-direktivets möjligheter till reserverade kontrakt för vissa tjänster i offentliga upphandlingar införs i svensk lagstiftning.

Pingst ställer sig också bakom utredningens förslag att ge Tillväxtverket i uppdrag att följa upp förenklingsarbetet för civilsamhällets organisationer

Vi välkomnar också utredningens bedömning att det bör övervägas att utforma ett regelverk som ger möjlighet att reservera valfritetssystem för civilsamhällets organisationer.

Socialförsäkringen

Utredningen bedömer att det utrymme som socialförsäkringsbalken ger för personer med sjukersättning, aktivitetsersättning eller sjukpenning att delta i en ideell verksamhet, utan att rätten till ersättning påverkas, bör tas tillvara. Kunskapen om regelverket bör också förstärkas hos Försäkringskassan. Detta är ett oerhört angeläget område och Pingst delar helt utredningens bedömning.

Flyktingmottagande och integration

Utredningen bedömer att Regeringen bör överväga åtgärder som underlättar för det civila samhällets organisationer att långsiktigt bidra till verksamheter som gör tiden i väntan på beslut om uppehållstillstånd meningsfull och förbättrar möjligheten till en snabbare etablering i samhället, t.ex. svenskundervisning och sociala mötesplatser.

Civilsamhället är en central resurs i mottagandet av asylsökande och i arbetet med integration av nyanlända. Genom kontakter med civilsamhället får de asylsökande kontakter med lokalsamhället och möjlighet att delta i olika aktiviteter som gör väntan på beslut om uppehållstillstånd inte bara meningsfull utan av mycket stort värde i integrationen till det svenska samhället. Kunskap om och kontakt med föreningsliv, kyrkor och organisationer utförs naturligtvis bäst av det civila samhället. Det civila samhället har också möjlighet att på ett helt annat sätt än myndigheter nå personer som bor i eget boende. Det faktum att det inte finns tillräckliga system för finansiering av dessa mycket angelägna insatser är oroväckande. Vår bedömning är att civilsamhällets organisationer långsiktigt kommer att få svårigheter att fortsätta bedriva verksamhet utan tillräcklig finansiering.

Migrationsverket ser sig inte ha möjlighet att ersätta civilsamhället utan att upphandling blir aktuell.

Här finns behov av fortsatt utredning för att hitta andra vägar. Kanske genom IOP eller andra avtal under tröskelvärden, eller reserverade kontrakt för specifika uppdrag.

Slutord

Betänkandet av "Utredningen för ett stärkt civilsamhälle" var efterlängtad. Efter ett gediget arbete och en grundläggande genomlysning av civilsamhällets villkor och förutsättningar har många goda förslag framkommit. Från Pingsts sida menar vi att om förslagen genomförs kommer vi se ett starkare civilsamhälle, både i dess roll som röstbärare och utförare av tjänster.

Stockholm 2016-07-12

Madeleine Hansson, direktor
Pingst – fria församlingar i samverkan